

Doğrudan Teknoloji Transferinin Bir Çeşidi Olarak Uluslararası Franchise Sözleşmelerinin Esasına Uygulanacak Hukuk

Applicable Law to Substance of International Franchise Agreements as a Kind of Direct Technology Transfer

Arş. Gör. Gökçe KELAHMET^(*)

Özet:

Günümüz küreselleşen toplumsal yapısında, teknoloji transferi birden çok devlet arasındaki etkileşimde önemli bir yere sahip olmaya başlamıştır. Uluslararası mecrada söz konusu teknolojinin piyasalara sürülmesi, sahip olduğu teknolojiyi transfer edenin ve bu teknolojiyi alanın ortaya çıkabilecek risk ve avantajları da paylaşıp üstlenmeleri adına lisans hakkının kullanılmasına ilişkin sözleşmelerin akdedilmesi, adi veya ticari iş birliklerinin kurulması yolu ile gerçekleştirilmektedir. *Franchise* sözleşmesinin içinde barındırdığı unsurlar, bu sözleşmeye teknoloji transferini de kapsayan bir sözleşme olma niteliği kazandırmaktadır. Farklı ülkelerdeki gerçek ve tüzel kişiler arasında ticari bir ilişki ve sistem kuran *franchise* sözleşmeleri son yıllarda daha çok rağbet görmeye başlamıştır. *Franchise* sözleşmeleri kendine özgü sözleşmeler olup, sözleşmenin taraflarına yüklediği borçlar ve edimler önem arz etmektedir. Bu bağlamda, uluslararası mecrada akdedilen *Franchise* sözleşmelerine ilişkin olarak ortaya çıkan uyumsuzluklarda sözleşmenin esasına uygulanacak hukuku tespit etmeye yönelik olan bu akademik çalışma yapılmış ve bu husus karşılaştırmalı olarak Roma I Tüzüğü ve 5718 Sayılı MÖHUK hükümleri kapsamında değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler:

Uluslararası Franchise Sözleşmesi, Doğrudan Teknoloji Transferi, Uygulanacak Hukuk, Roma I Tüzüğü, Milletlerarası Özel Hukuk Kanunu.

Abstract:

In today's globalizing societies, transfer of a technology started to has an important role on interaction between states Technology transfer. In international area, an existing technology is being launched to markets through; concluding agreements between parties to exercise rights related to license and connectively undertake any risk or share any advantages or, establishing joint ventures or commercial partnerships. As it is addressed in detail within this article, the facts and elements of franchise agreements qualified them as agreements contain technology transfer. On the other hand, even though franchise agreements became more popular within last decade to establish trade relations and system between persons, companies and cooperation from different states; due to the that franchise agreements are *sui generis* contracts, parties' rights and obligations have importance. Within all above mention facts, this article points out law applicable to substance of international franchise agreements as a kind of direct technology transfer and evaluate this issue under Rome I Regulation and Turkish International Private and Procedural Law (Act No. 5718) comparatively.

Keywords:

International Franchise Agreements, Direct Technology Transfer, Applicable Law, Rome I Regulation, Turkish International Private and Procedural Law.

^(*) Çaç Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Milletlerarası Özel Hukuk Anabilim Dalı, Araştırma Görevlisi, gokce.kelahmet@mids.ch
Makale geliş tarihi: .03.10.2018 - Makale kabul tarihi: 14.12.2018